

De vereniging

Op 01-01-2024 waren er 171 leden, 5 huisgenootleden, 2 ereleden en 17 donateurs.

Op 31-12-2024 waren er 183 leden, 12 huisgenootleden, 2 ereleden en 16 donateurs.

In 2024 hebben wij 12 nieuwe leden verwelkomd.

Bestuur en actieve IVNers

Bert van Haaften, voorzitter

Marij de Groen, secretaris

Marion Kroezen, penningmeester

Daan Roelofs, algemeen bestuurslid

Cora van Ingen, algemeen bestuurslid vanaf 1 juli 2024

Het bestuur heeft 4 keer vergaderd.

Voorzitter en secretaris namen 4 keer deel aan de Regio Rivierenland vergadering.

Er zijn 28 actieve leden. Zij hebben 1 keer vergaderd en de planning voor activiteiten 2025 gemaakt.

Verslag van de werkgroepen over hun activiteiten

WERKGROEP WEBSITE EN PR - Coördinator Addy de Graaf

Website:

Webmasters zijn Cor Groot en Addy de Graaf.

De website werd regelmatig geactualiseerd met nieuws en informatie over de afdeling en aankondigingen van activiteiten.

Nieuwsbrief:

Redactie: Addy de Graaf.

Elke maand werd minimaal 1 digitale nieuwsbrief verzonden. Hiervoor werd de template van de IVN software Procurios gebruikt. Naast de aankondiging van actuele activiteiten en ander nieuws van de afdeling werden ook informatieve en educatieve berichten geplaatst die een link hebben met de natuur in onze regio. Door gebruik te maken van het webmaster email adres als verzender waren er geen afleverproblemen meer. De belangstelling nam weer toe: van 253 adressen in januari tot 301 in december. De mails werden door ca. 75% van de ontvangers geopend.

Column in de Maas en Waler:

Redactie: Michelle Peeters, Cora van Ingen en Bert van Haaften.

Ook in 2024 werd elk kwartaal een column in de Maas en Waler geplaatst. Hiermee kon een meer divers publiek kennis maken met IVN Maas en Waal. Kleurenfoto's en korte informatieve teksten passend bij het seizoen en de natuur in de regio werden geplaatst naast een opsomming van geplande activiteiten.

Sociale media:

Met Facebook deelden wij aankondigingen van activiteiten en foto's van sommige evenementen/waarnemingen. Met Instagram brengen wij de natuur van Maas en Waal goed in beeld: mooie foto's van onze natuurfotografen aangevuld met leerzame informatie over het onderwerp.

Publicatie in de Maas en Waler en De Gelderlander: door Addy de Graaf

Aankondigingen van de activiteiten voor publiek werden in de online agenda van de Maas en Waler geplaatst met een verzoek om plaatsing in de papieren edities. De redactie was altijd bereid om ons verzoek te honoreren. De Gelderlander werd met een email geïnformeerd over de publieksactiviteit. De redactie bepaalde zelf over de plaatsing in de katern Maas en Waal.

Werkgroep IVN ROUTES: Cor Groot, Bert van Haaften

De vervanging van de IVN Routes app door de IVN Natuur app bleek geen succes. Daarom werd besloten om voorlopig geen nieuwe routes in Maas en Waal te ontwikkelen. In december heeft de Landelijke Raad van IVN besloten om een vervanging te zoeken die door alle IVN afdelingen gebruikt kan worden.

WERKGROEP NATUURGIDSEN - Coördinator Daan Roelofs

Op 21 januari was een winterwandeling op Bato's erf met 15 deelnemers.

De vogeltuintelling op 27 januari bij Rob Puijker, trok 14 belangstellenden.

Er fietsten op 26 mei 6 mensen met Rob van Dreumel langs de mooiste bomen.

Op 21 juni zomeravondwandeling liepen 12 enthousiaste mensen met Debby langs de uivermeertjes.

Er kwamen 39 liefhebbers naar de Tuut in Appeltern voor de nacht van de vleermuis.

Op de liendese waard in Batenburg werd in september met 13 deelnemers een vogel struin wandeling gehouden.

De Vonkerplas is een geliefd natuurgebied: in mei werd hier met 15 deelnemers dauw getrapt en werd tijdens de nacht van de nacht gewandeld met 21 deelnemers.

Nachtvlinders

Op 3 avonden werden nachtvinders bewonderd door 5 tot 10 enthousiastelingen.

WERKGROEP JEUGD EN SCHOOLGIDSEN - Coördinator Marij de Groen

Jeugdgidsen

In februari werd in het Hanzeland een gezinsstruintocht georganiseerd waar 6 kinderen aan deelnamen met hun (groot-)ouders.

In de lente hebben 12 kinderen tijdens de nationale bijentelling de educatieve workshop 'vliegroute bijen' gevolgd over de kinderboerderij in Wamel.

De jaarlijkse slootjes dag werd door 17 kinderen met hun (groot)ouders bezocht. Dit jaar werd de gracht verkent die rondom boerderij Vredenburg in Boven Leeuwen ligt.

Op 24 oktober struinden 10 kinderen (met 5 ouders) door het Drutens bosje en speurden naar paddenstoelen en spinnen.

Onze jeugdgidsen hebben tijdens 3 kindervakanties in samenwerking met stichting buurtgezinnen, bibliotheek Rivierenland, Sociom en stichting voormekaar een leuke middag georganiseerd voor kansarme gezinnen (30 deelnemers per keer). We gingen naar de kinderboerderij in Wamel en naar het Horssens bos voor een kabouterpad. In de heemtuin in Druten werd door alle deelnemers gewerkt aan een prachtige mandala. De foto's ervan werden omgezet in posters die zijn aangeboden aan de burgemeesters en de bibliotheken binnen beide gemeenten. Er was veel publiciteit voor waardoor dit mooie initiatief goed onder de aandacht is gebracht.

In maart is de werkgroep jeugdstruingidsen samengevoegd met de werkgroep schoolgidsen. Ervaring van de jeugdstruingidsen met kinderen is mooie aanvulling op de schoolgidsen.

Schoolgidsen

In de gemeente West Maas en Waal is geen inzet geweest van onze schoolgidsen als gevolg van de aanhoudende stagnatie in samenwerking met NME Heerewaarden.

De gemeente Druten heeft aan de basisscholen van Groeisaam een subsidie ter beschikking gesteld van 12.000 euro per jaar. Een deel hiervan is beschikbaar voor het aandachtsgebied natuur en milieu. Door medewerkers van NME Beuningen en het IVN is een startpakket van veldlessen samengesteld. De veldlessen worden begeleid door onze schoolgidsen. Het aanbod en de aanmeldprocedure is aan de schooldirecteuren gepresenteerd. Hierna kunnen de scholen de veldlessen boeken via het NME Beuningen (verzorgen de reserveringen, correspondentie en facturering). De onderlinge samenwerking verloopt erg prettig. In september hebben zij met 6 groepen van 30 kinderen bij de Kubus kabouterpad gedaan.

In april werd al het lentepad aangeboden in de heemtuin waar 60 kinderen aan hebben mee gedaan.

WERKGROEP AMFIBIEEN - Coördinator Piet Huitema

Vrijwilligers

Er zijn maar liefst 40 vrijwilligers actief op locaties in Dreumel, Wamel, Beneden-Leeuwen, Boven-Leeuwen en Puiflijk. Hier zijn we ontzettend trots op: eerder waren het er nooit zoveel!

Organisatie

Met behulp van het inschrijfformulier ontstaat een lijst van ieders beschikbaarheid. Daaruit ontstaat een concept rooster dat kan worden verbeterd. Ter voorbereiding van de overzetacties hebben we met een meeting via zoom allerlei praktische zaken besproken.

Periode

De amfibieëntrek heeft elk jaar zijn eigen dynamiek. Het jaar 2024 begon vroeg, half februari kwamen de eerste. In de derde week van maart was de trek voorbij. In 2023 begon het half maart en eindigde de trek rond 10 april.

Aantallen

We hebben 1242 gewone pad, 24 kamsalamanders, 10 groene kikkers en 13 kleine watersalamanders overgezet. Dit is minder dan in 2023, toen kwamen we op 1700 gewone pad, 63 kamsalamanders en 33 kikkers. Voor dit verschil kunnen diverse redenen zijn. Voor de gewone pad laat de landelijke trend een daling van de aantallen zien.

WERKGROEP BOERENLANDVOGEL - Coördinator Bert van Haaften

Nestbescherming weidevogels

In 2024 zijn 21 vrijwilligers actief v.w.b. de nestbescherming in Maas en Waal. Door het hele natte voorjaar hebben de weidevogels zich meer verspreid dan andere jaren. Ze zoeken altijd de natte percelen uit omdat daar meer voedsel te vinden is. Hierdoor zijn dit jaar minder nesten aangetroffen in de kerngebieden. Door het natte weer en de kou zijn vele jonge kuikens van de kievit omgekomen. Gelukkig begint de kievit opnieuw wanneer het eerste legsel verloren is gegaan. Het tweede legsel is dit jaar wel succesvol geweest. Of daarmee de negatieve spiraal van de laatste jaren is doorbroken, is wederom de grote vraag.

Tabel: beschermde nesten 2024 (Maasbommel vanaf 15 mei)

	Maasbommel	Puiflijk	Batenburg	Winssen
Kievit		67	17	15
Grutto		6		
Scholekster	1	3	1	
Totaal	1	76	18	15

Patrijzen

Totaal zijn er 26 patrijzentellers waarvan in 2024 in totaal 21 actief hebben geteld volgens het Sovon telprotocol. SLG heeft hierbij een ondersteunende rol gehad naar de vrijwilligers. Ieder jaar zijn er drie telrondes (medio feb t/m eind april) waarvan alleen de eerste twee mbv patrijzengeluid om zo de haantjes actief te maken om ze eenvoudiger te traceren. Binnen de getelde oppervlakte van 1943 ha liggen 11 telgebieden met daarin 21 territoria. Er is een dichtheid aan patrijzen gemeten van 10,8 per 1000 ha. Tevens wordt gekeken of de aangelegde voorzieningen, zoals de aanleg van patrijzenhagen, bloemrijke akkerranden en keverbanken, in de buurt zijn waar de territoria van de patrijzen zich bevinden.

WERKGROEP VOGELS - Coördinator Gerard Doremaele

In september is weer een vogelcursus gestart in BC Heerwaarden met 27 enthousiaste deelnemers. De voorwaarde lid te zijn (of worden) van het IVN is nieuw dit jaar. Hierdoor hebben we zes nieuwe leden kunnen verwelkomen. Dit jaar voor het eerst op de donderdagavond ipv de standaard dinsdagavond. Om een vervolg te kunnen bieden aan de deelnemers van de vogelcursus wordt in 2025 een vogelnatuurgroep opgericht. Waarvoor we in 2024 twintig aanmeldingen hebben ontvangen.

Naast vijf goed bezochte vogelexcursies werd de laatste maanden elke 2e zondag van de maand gewandeld - op zoek naar vogels - in de Leeuwense uiterwaarden met natuurgids Antoon van de Heuvel, deelname zonder aanmelding.

WERKGROEP PLANTEN (coördinator Karina Vencken)

Workshop "een levende tuin maak je zelf"

Op 11 maart vond de 2 uur durende workshop "een levende tuin maak je zelf" plaats in 't Mamre te Druten. Er waren 8 aanmeldingen. Er zijn 5 gidsen die deze workshop kunnen begeleiden. Er waren nu 3 gidsen aanwezig.

Wandeling “eetbare planten”

Op 13 juli vond een activiteit ‘eetbare planten’ plaats. Doel was eetbare planten uit het rivierengebied te herkennen met tips over verzamelen, oogsten en bewerken. Vanuit de heemtuin in Druten werd een wandeling over het rivierduin gemaakt. Daarna was er een demonstratie waarbij aandacht werd gegeven aan het bewaren en verwerken. Deelnemers konden genieten van een aantal drankjes en gerechtjes die vooraf waren bereid. Vooraf hadden 27 deelnemers zich gemeld waarvan er 15 hebben deelgenomen. Er waren geen afmeldingen doorgegeven. Er waren 4 gidsen aanwezig.

Stand opening demonstratievoedselbos

Tijdens deze opening op 18 oktober werd een stand ingericht met voorbeelden van planten die in een voedselbos staan. Er werd informatie verstrekt over deze planten en hun toepassingen. Ook waren een aantal hapjes en drankjes aanwezig die men kon proeven. Er waren 3 gidsen aanwezig. De stand werd door zeker 60 belangstellenden bezocht.

De mossengroep bestaat uit 5 mensen die 's winters soms samenkomen om mossen te determineren

Mossen

Op 5-11-2023 was al een mossenwandeling gepland in de heerlijkheid Horssen. Er waren 18 aanmeldingen maar de wandeling is geannuleerd vanwege de slechte weersomstandigheden.

Aangezien dat ook in 2024 zou kunnen gebeuren is gekozen om een activiteit binnen uit te voeren.

Deze staat gepland voor de nieuwjaarsbijeenkomst voor actieve leden in jan 2025.

Het voornemen is om komende periode te gaan verdiepen in korstmossen. Het doel is om kennis van (korst)mossen mee te nemen in een wandeling of workshop.

WERKGROEP SCHONE RIVIEREN - Coördinator Froukje Balk

Opruimactie

De werkgroep Schone Rivieren organiseerde op 16 maart een opruimactie in heel Maas en Waal in samenwerking met zwerfafvalbrigades en natuurorganisaties in de gemeenten West Maas en Waal, Druten, Wijchen en Beuningen. Het resultaat van het werk van de 218 vrijwilligers op 13 locaties was een verzameling van meer dan 300 gevulde zakken, verder heel veel los spul en nog steeds kratten van de overstroming uit 2021.

Op 16 november organiseerden we de najaar opruimactie in de gemeenten West Maas en Waal, Druten en in Winssen. Er werd afval geraapt door ruim 100 vrijwilligers op 9 locaties. Hoewel er in eerste instantie niet veel afval leek te liggen is er heel veel afval verwijderd dat er al lang bleek te liggen en daardoor gecamoufleerd was geraakt. We schatten zo'n 130 zakken of 11 M3 afval. Door de lage waterstand konden we op meer plekken opruimen dan anders

Het vezeldoekjesprobleem

Al jaren vinden we op diverse plaatsen vezeldoekjes. Bij de landelijke organisatie Schone Rivieren noemt men die sanitaire doekjes (verwijzend naar de doekjes op het toilet die vaak worden door gespoeld, hoewel ze daar niet geschikt voor zijn). Als het riool bij heftige regenval te vol raakt en overstort kunnen die doekjes in het oppervlaktewater terecht komen. Dergelijke overstromen zijn er echter niet op de Waal. De vezeldoeken die wij aan de Waal vinden zijn groter en steviger dan dat soort doekjes en lijken volgens kenners op poetsdoeken die op de scheepvaart worden gebruikt of op filterdoek. Meldingen komen van locaties stroomopwaarts in de buurt van Nijmegen en Beuningen.

Zowel In Dreumel als in de Afferdense &

Deestse Waarden is in de ochtend op één kribbe gewerkt. Er werden 20 en 12 vuilniszakken gevuld, en daarmee was het werk nog lang niet helemaal gedaan. In Dreumel zijn er 5 van die dwarskribben, in de hele ADW zijn er 20. En in de rest van de Waal liggen er nog veel meer!

Interview Rabo en Co

In februari hebben we meegewerkt aan een lang artikel in het tijdschrift Rabo & Co, een reportage over het opruimen van het zwerfafval in Nijmegen en Maas en Waal. Daarbij werd Froukje benaderd en ook Lambert Romijnders en Ruud van Kraaij (coördinatoren van de zwerfafvalgroepen van West Maas en Waal en Druten) raakten betrokken. Het tijdschrift verscheen in juli en blijkt goed gelezen te worden, zowel op papier als digitaal

<https://raboenco.rabobank.nl/nl/articles/101674/>

OVERIGE ACTIVITEITEN

LEDENDAG

Op 28 april werd de eerste ledendag georganiseerd. Er verzamelden zich 62 deelnemers bij Moeke Mooren om gezamenlijk de Moringerwaard te gaan verkennen. Onder het genot van een heerlijke lunch werd nader kennis gemaakt met elkaar en werd interesse voor de natuur gedeeld. Hierna verdeelden de deelnemers zich over de verschillende workshops. Er was een vogelwandeling en er werden wilde planten gedetermineerd in de dijkrand. De verbeeldingskracht van de natuur werd gevangen in mooie tafereltjes. De middag afgesloten met een drankje en vaststelling dat het een erg geslaagde dag was. Dit smaakt naar meer..

Natuurwandeling voor actieve leden

Op 8 september hebben 15 actieve leden een prachtige wandeling gemaakt in het zonnige Munnikenland rond Slot Loevestein. Annie Pulles vertelde bevlogen over dit gebied tijdens de rondleiding die eindigde bij Brasserie de Buurman. Hier werden door de deelnemers leuke ervaringen uitgewisseld onder het genot van een drankje met wat lekkers.

Bloemenpark - opening voedselbos

In samenwerking met het Bloemenpark in Appelteren en IVN Gelderland zijn 2 voedselbosjes gerealiseerd in het betreffende park. Halverwege de voorbereiding hiervan zijn Michelle Peters en Cora van Ingen aangehaakt en hebben met name de educatieve speurtocht van Hanna de Hommel ontwikkeld. Tijdens de opening op 18 oktober hebben jeugdguiden een activiteit georganiseerd voor de kinderen. Onze IVN guiden van de werkgroep eetbare planten hebben hun enthousiasme en gerechtjes gepresenteerd in een prachtig aangeklede stand. Deelnemers hebben hier naar hartenlust kunnen genieten van alles wat de tuin te bieden heeft.

Informatie IVN – markten

Tijdens de oogstdagen in Appeltern was een prachtige stand met info over IVN ingericht. Mede dankzij de prachtige foto's van vogels uit Maas en Waal was er veel belangstelling.

Tijdens de kerstmarkt in Maasbommel trok vooral de kennisquiz tav vogels veel belangstelling.

Vertrouwenscontactpersoon

IVN Nederland – met ruim 30.000 actieve leden- heeft aandacht voor prettige omgang met elkaar en aandacht voor een veilige omgeving. Want grensoverschrijdend gedrag en ongewenst gedrag kunnen zich overal voordoen.

Inmiddels is het 'in veilige handen beleid' van de NOV (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk) geïmplementeerd binnen de IVN.

Deze implementatie wordt steeds duidelijker zichtbaar:

- Er is een landelijke vertrouwenscommissie gevormd en voor de 5 regio's zijn 5 vertrouwenspersonen aangesteld.
- Per afdeling wordt er een vertrouwens**contact**personen aangesteld, met als doel; dicht bij huis, laagdrempelig, bereikbaar zijn als iemand een melding wil doen over ongewenst gedrag.
 - Voor de afdeling Maas en Waal ben ik, Tineke Eijkenboom, sinds mei 2024 beschikbaar als vertrouwens**contact**persoon.
 - De rol van een vertrouwens**contact**persoon is duidelijk anders dan die van een vertrouwenspersoon
 - Als vertrouwens**contact**persoon ben je het allereerste aanspreekpunt. Je biedt een luisterend oor
 - De vertrouwens**contact**persoon bekijkt en bespreekt samen met de melder, welke stappen er genomen kunnen worden om tot een zo goed mogelijke afhandeling te komen
- Iedere vrijwilliger bij de afdeling Maas en Waal heeft inmiddels een VOG (= Verklaring omtrent Gedrag) ingeleverd.

In 2024 zijn er geen meldingen binnen gekomen.

Speerpunt voor 2025 : Hoe kunnen wij met elkaar preventief aan de slag gaan?

